

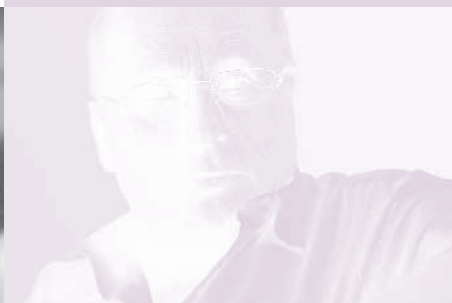
tribut Guillem Frontera

Cristina Ros

Periodista i gestora cultural

cros@arabalears.cat

«Al nostre país li falten poques coses, però essencials», ens adverteix Guillem Frontera des del seu llibret d'aforismes *Bombolles de sabó*, un breviari que el professor Damià Pons (1950) descriu com «píndoles de consum necessari per a la gimnàstica de la ment» i del qual el mateix Frontera en diu que són «temptatives de sintetitzar la mirada sobre les coses».

Aquest tribut voldria ser per a totes aquelles persones que, d'una manera o d'una altra, han mirat el seu país, i la resta hem après a mirar-lo a través seu. D'aquestes persones, l'escriptor mallorquí Guillem Frontera no només és qui tinc més a prop, sinó que ha estat molt important des que vaig començar en aquest món del periodisme i també en el de la gestió cultural. Hi hagué un temps

que, quan ell parlava, jo prenia notes. No era l'única. En rèiem d'això.

«¿¿Podem confiar en qui es considera capacitat per ensenyar alguna cosa a algú??», es demana Frontera, així, amb interrogants duplicats. Els mestres no ensenyen; dels mestres se n'aprèn. Els diem mestres, ja siguin escriptors, pintors o artesans, perquè van fent, i ho van fent bé, a vegades extraordinàriament bé, d'una manera singular. I la resta observem i en la mesura de les nostres possibilitats, anam aprenent.

Guillem Frontera, nascut el 1945 a Ariany, un poble de la comarca del Pla situat damunt un turó, ha fet servir sovint Salvador Espriu (1913-1985) i el seu «he mirat aquesta terra», i ho ha fet des d'una observació incisiva sobre el país, la cultura i la gent. Tota la seva obra, com a articulista de l'*Ara*, de l'*Ara Balears*, del *Diari de Balears*, *Última Hora*, *El Temps*, *Serra d'Or*, *Presència...*; com a autor de novel·les, llibres de relats, obres de teatre, guions per a televisió, assajos sobre art i, fins i tot, alguna publicació de poesia que confessa com a «pecat de joventut», tota aquesta obra tan diversa

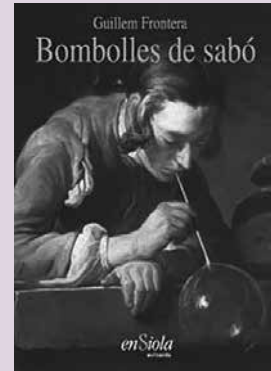
Frontera ha anat posant la seva mirada sobre tots aquells aspectes que contribueixen a articular el país, del qual la columna vertebral és la cultura

es converteix en un corpus unitari precisament perquè està feta des de la responsabilitat social de qui és conscient i ha afirmat en alguna ocasió que «l'aprenentatge de la mirada és un fet fonamental en l'esdevenir d'una comunitat». Miram, valorem i transformam.

Amb la ironia que caracteritza a qui ha pronunciat nombroses vegades públicament aquella sentència tan nostrada que diu de Balears «això no és un país, és una païssa», però també amb la fermesa de qui vol canviar les coses, Frontera ha anat posant la seva mirada sobre tots aquells aspectes que contribueixen a articular el país, del qual la columna vertebral és la cultura. Els seus interessos, la llengua, les expressions artístiques, les manifestacions culturals, la memòria, el patrimoni històric i el natural, el turisme com a element transformador de la societat —per bé i per mal— i el conscient col·lectiu, es mouen o voldria que es moguessin segons la teoria dels vasos comunicants, l'única manera de vertebrar el país com es vertebrava un cos. Si tornam al *Bombolles de sabó* tindrem una mostra de l'actitud que el mou, però també del seu escepticisme

transformat en humor: «Enlloc de preguntar-te què pot fer per tu el teu país, pregunta't què pots fer tu per el teu país. Si la resposta és correcta, participaràs en el sorteig d'una setmana de vacances a Tenerife per a dues persones, tot pagat».

Generador d'idees —una n'hi ha sentit dir de molt bones i de molt grosses—, referent de periodistes i escriptors del país, Frontera manté l'escepticisme sobretot amb ell mateix. I encara que pensi i hagi afirmat a qualque entrevista que «si qualque boig, en el futur, vol convertir els meus escrits en un tot més o manco coherent, possiblement es desesperarà i haurà d'abandonar», el seu sentit de país i la clarividència de la seva mirada tan ben entrenada des d'una formació autodidacta però amb una cultura que aborriona, el converteixen en una veu necessària, d'aquestes que en escoltar-les, convé tenir el llapis a mà i prendre notes.

Bombolles de sabó **Guillem Frontera**

Ensiola Editorial
Muro, 2006

Frontera comença a escriure al seminari on l'obligaven a fer un diari que el tutor espiritual llegia puntualment. Així va fer néixer un món imaginari per tal que el tutor no pogués penetrar en la seva intimitat. A partir d'experiències pròpies, radiografia la societat i, amb això, marca la pauta de la seva obra, on destaquen el poemari *El temps feixuc*, les novel·les *Els carnissers* i *Cada dia que calles* i el llibre de relats *La mort i la pluja*. Amb *Bombolles de Sabó* construeix un breviari que ens permet revisar la pròpia mirada del que ens envolta. ■